

Posudek školitele na magisterskou diplomovou práci Bc. Filipa Procházky, DiS *Historie českého (československého) reenactingu*. Praha, Pracoviště Orální historie – soudobé dějiny FHS UK, 2013. 158 stran plus přílohy

Předkládaná práce se zabývá historiografií doposud nepříliš zpracovávaným a mnohvrstevnatým tématem dějin reenactingu (tj. zjednodušeně klubů vojenské historie), které je svým charakterem z pomezí dějin volného času, dějin spolkové činnosti, vojenské historie a dílem i z dějin paměti. Autor ve svém díle zvolil inovátorskou cestu za použití nových metod i úhlů pohledu na danou problematiku, především pak prostřednictvím orální historie. Ačkoliv je v tomto odvětví činnosti sám aktivně činný, rozhodně ho při jeho předsevzetí zpracovat charakteristiku vývoje a dějin reenactingu před a po roce 1989 nečekala lehká úloha zejména proto, že toto téma doposud nebylo v odborné literatuře podrobněji zpracováno. Zůstává proto otázkou, do jaké míry se mu podařilo „překročit vlastní stín“ a proměnit se v nezaujatého odborníka schopného o dané problematice pojednat z nadhledu.

Jako rámce pro svůj vlastní výzkum shromáždil velké množství sekundárních zdrojů (hlavně internetových) a odborné literatury jednak k problematice reenactingu domácí i zahraniční provenience, dále pak řady titulů vojensko-historické literatury a konečně také výběru titulů k problematice orální historie.

Pramennou základnu pak tvoří jednak velké množství elektronických zdrojů, dále pak vybrané dobové příručky z oblasti vojenství a také některé vzpomínkové práce. Těžištěm pramenné základny je pak celkem 14 orálně historických rozhovorů realizovaných autorem ve dvou sezeních s aktéry českého reenactingu. Právě analýza a interpretace rozhovorů se jeví pro zpracování tématu zásadním přínosem.

Práce disponuje promyšlenou strukturou, jejíž geneze byla bohužel znesnadněna, jak již bylo zmíněno, absencí komplexnější práce zaměřené na zmapování tématu. Pozornost je jednak věnována vymezení reenactingu a jeho odlišení od jiných aktivit v této oblasti (např. living history). Dále se pak autor ve zkratce snaží popsat epochy a události, jimž reeneacting věnuje pozornost. U této části by možná stály za prohloubení úvahy o paměti těchto konfliktů, což je podle mého soudu jeden z klíčů, proč jim lidé v oblasti vzpomínání a „připomínání si“ věnují pozornost. Za zcela průkopnickou považuji kapitolu o vývoji reenectingu u nás, o podmínkách jeho zrodu a rozvoje až do dnešních dnů. Tyto pasáže, které zcela jistě ocení příznivci reenactingu, by ještě více nabyly na hodnotě za pomoci odkazů a srovnání s další historickou či třeba sociologickou literaturou o trávení volného času u nás a to jak před r. 1989 (L. Kalinová, P.Schindler, R.Selucký), tak i po něm i po něm. Z velmi podnětné k dalšímu uvažování nad tématem považuji zejména poukaz na rozšíření informační společnosti v podobě šíření internetu a jeho následný význam pro rozvoj klubů. Dále pak je velmi zajímavá část o motivacích aktérů, zejména z toho důvodu, že je možné je srovnávat s její pomocí pomyslný „hodnotový žebříček“ narátorů s dalšími aktéry trávení volného času (např. chalupáři, milovníky sportu, turisty apod.). Pokud by autor chtěl v bádání nad tímto tématem pokračovat, výhledově by každá těchto částí zcela určitě stála za prohloubení. Další částí práce se autor snaží charakterizovat své využití metod včela s orální historií. Vůbec nejjobsažnější částí práce je pak líčení geneze a osudů nejvýznačnějších reeneactorských klubů u nás.

V závěru se autor pokouší shrnout své poznatky, byť jsou nutně leckdy jen dílčí povahy. Za velmi podnětné pasáže považuji především ony pojednávající o možnostech dalšího zpracování tématu. V této souvislosti bych chtěl autorovi položit otázku, jak se z pohledu geneze z jeho pohledu liší šermířské a „living history“ kluby od oněch reeneactorských a jestli by podle jeho názoru bylo přínosné jejich srovnání?

Pokud bych měl zhodnotit předkládané dílo z formálního hlediska, pak se jedná o velmi objemnou a rozsahem nadstandardní práci. Jedním dechem musím ovšem dodat, že u tak rozsáhlého textu by bylo třeba ještě věnovat větší pozornost textovým úpravám a stylistice. Naopak úroveň díla zdvihají přílohy fotografické i samotné přepisy rozhovorů.

Z výše uvedených důvodů diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou 2 (velmi dobře).

V Praze 31. 1. 2013

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.